

פתרון תרגיל 2 אנליזה הרמונית תשפ

11 בנובמבר 2019

1. ראשית, נזכור שפונקציה f נקראת אי-זוגית, אם $f(-x) = -f(x)$ לכל x . אם f פונקציה אי-זוגית, מתקיים:

$$\int_{-1}^1 f(x) dx = 0$$

(א) נחשב את המכפלות הפנימיות הרלוונטיות:

$$\langle 3, 7x \rangle = \int_{-1}^1 3 \cdot 7x dx = 0$$

אפילו בלי לחשב, כי זו פונקציה אי-זוגית. כמו כן:

$$\begin{aligned} \langle 3, 6 - 18x^2 \rangle &= \int_{-1}^1 3 \cdot (6 - 18x^2) dx = \int_{-1}^1 (18 - 54x^2) dx = (18x - 18x^3) \Big|_{x=-1}^{x=1} = \\ &= 18 - 18 - (-18 + 18) = 0 \end{aligned}$$

$$\langle 7x, 6 - 18x^2 \rangle = \int_{-1}^1 7x \cdot (6 - 18x^2) dx = 0$$

שוב, זו פונקציה אי-זוגית. מפה לשם, כל המכפלות מתאפסות ולכן הקבוצה אורתוגונאלית.

(ב) ראשית, נשים לב ש: $\text{span}\{3, 7x, 6 - 18x^2\} = \text{span}\{1, x, x^2\}$ ולכן מספיק לדרוש שהפונקציה תהיה אורתוגונאלית לפונקציות $1, x, x^2$. נקבל 3 משוואות:

$$\begin{cases} \langle 1, x^3 + ax^2 + bx + c \rangle = 0 \\ \langle x, x^3 + ax^2 + bx + c \rangle = 0 \\ \langle x^2, x^3 + ax^2 + bx + c \rangle = 0 \end{cases}$$

נפתח כל אחת מהמשוואות:

$$\begin{cases} 0 = \int_{-1}^1 1 \cdot (x^3 + ax^2 + bx + c) dx = \left(\frac{x^4}{4} + \frac{ax^3}{3} + \frac{bx^2}{2} + cx \right) \Big|_{x=-1}^{x=1} \\ 0 = \int_{-1}^1 x \cdot (x^3 + ax^2 + bx + c) dx = \left(\frac{x^5}{5} + \frac{ax^4}{4} + \frac{bx^3}{3} + \frac{cx^2}{2} \right) \Big|_{x=-1}^{x=1} \\ 0 = \int_{-1}^1 x^2 \cdot (x^3 + ax^2 + bx + c) dx = \left(\frac{x^6}{6} + \frac{ax^5}{5} + \frac{bx^4}{4} + \frac{cx^3}{3} \right) \Big|_{x=-1}^{x=1} \end{cases}$$

אחרי שנציב את הגבולות, נקבל:

$$\begin{cases} 0 = \frac{2a}{3} + 2c \\ 0 = \frac{2}{5} + \frac{2b}{3} \\ 0 = \frac{2a}{5} + \frac{2c}{3} \end{cases}$$

מהמשוואה השנייה, נקבל: $b = -\frac{3}{5}$. מהמשוואות הראשונה והשלישית נקבל:

$$.f(x) = x^3 - \frac{3}{5}x \quad .a = c = 0$$

2. מכיוון שהפולינומים הם לכל היותר ממעלה 2, במכפלה נקבל פולינום שהוא לכל היותר ממעלה 4. לכן, נתחיל מלחשב את האינטגרלים:

$$\int_0^{\infty} x^n e^{-x} dx$$

עבור $n = 0, 1, 2, 3, 4$

נתחיל עם $n = 0$:

$$\int_0^{\infty} e^{-x} dx = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b e^{-x} dx = \lim_{b \rightarrow \infty} (-e^{-x}) \Big|_{x=0}^{x=b} = \lim_{b \rightarrow \infty} (-e^{-b} + e^{-0}) = 1$$

שנית, המקרה $n = 1$:

$$\int_0^{\infty} x e^{-x} dx = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b x e^{-x} dx =$$

פולינום כפול מעריכית = אינטגרציה בחלקים, מה שיחזור על עצמו גם בחישובים הבאים; במקרה שלנו, $v' = e^{-x}$, $u = x$, $v = -e^{-x}$, לכן, $u' = 1$, ונקבל:

$$\lim_{b \rightarrow \infty} \left((-x e^{-x}) \Big|_{x=0}^{x=b} - \int_0^b 1 \cdot (-e^{-x}) dx \right) = \lim_{b \rightarrow \infty} \left(-b e^{-b} + \int_0^b e^{-x} dx \right)$$

המחובר הימני שואף ל-1, כמו שראינו במקרה $n = 0$. המחובר השמאלי שואף ל-0, ואפשר להראות זאת לפי לופיטל. ככלל, $-b^n e^{-b}$ שואף ל-0 כאשר $b \rightarrow \infty$

(אינטואיטיבית, המעריכית "חזקה" יותר מהפולינום).

נקבל:

$$\lim_{b \rightarrow \infty} \left(-be^{-b} + \int_0^b e^{-x} dx \right) = 0 + 1 = 1$$

שלישית, עבור $n = 2$:

$$\begin{aligned} \int_0^\infty x^2 e^{-x} dx &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b x^2 e^{-x} dx = \left\{ \begin{array}{ll} u = x^2 & u' = 2x \\ v' = e^{-x} & v = -e^{-x} \end{array} \right\} = \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} \left((-x^2 e^{-x}) \Big|_{x=0}^{x=b} - \int_0^b 2x \cdot (-e^{-x}) dx \right) = \lim_{b \rightarrow \infty} \left(-b^2 e^{-b} + 2 \int_0^b x e^{-x} dx \right) = \end{aligned}$$

המחומר הימני שואף ל- $2 \cdot 1$, המחומר השמאלי שואף ל-0 ונקבל:

$$= 0 + 2 \cdot 1 = 2$$

רביעית, עבור $n = 3$:

$$\begin{aligned} \int_0^\infty x^3 e^{-x} dx &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b x^3 e^{-x} dx = \left\{ \begin{array}{ll} u = x^3 & u' = 3x^2 \\ v' = e^{-x} & v = -e^{-x} \end{array} \right\} = \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} \left((-x^3 e^{-x}) \Big|_{x=0}^{x=b} - \int_0^b 3x^2 \cdot (-e^{-x}) dx \right) = \lim_{b \rightarrow \infty} \left(-b^3 e^{-b} + 3 \int_0^b x^2 e^{-x} dx \right) = \end{aligned}$$

המחומר הימני שואף ל- $3 \cdot 2$, המחומר השמאלי שואף ל-0 ונקבל:

$$= 0 + 3 \cdot 2 = 6$$

לבסוף, עבור $n = 4$:

$$\begin{aligned} \int_0^\infty x^4 e^{-x} dx &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b x^4 e^{-x} dx = \left\{ \begin{array}{ll} u = x^4 & u' = 4x^3 \\ v' = e^{-x} & v = -e^{-x} \end{array} \right\} = \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} \left((-x^4 e^{-x}) \Big|_{x=0}^{x=b} - \int_0^b 4x^3 \cdot (-e^{-x}) dx \right) = \lim_{b \rightarrow \infty} \left(-b^4 e^{-b} + 4 \int_0^b x^3 e^{-x} dx \right) = \end{aligned}$$

המחומר הימני שואף ל- $4 \cdot 6$, המחומר השמאלי שואף ל-0 ונקבל:

$$= 0 + 4 \cdot 6 = 24$$

שימו לב שמתקיים:

$$\int_0^{\infty} x^n e^{-x} dx = n!$$

עבור $n = 0, 1, 2, 3, 4$; נסו להוכיח זאת באינדוקציה לכל n .

כעת, נוכל לחשב בקלות את המכפלות הרלוונטיות. ראשית, נראה שהפולינומים אכן אורתוגונאליים:

$$\langle 1, 1-x \rangle = \int_0^{\infty} 1 \cdot (1-x) e^{-x} dx = \int_0^{\infty} e^{-x} dx - \int_0^{\infty} x e^{-x} dx = 1 - 1 = 0$$

$$\begin{aligned} \left\langle 1, 1-2x + \frac{1}{2}x^2 \right\rangle &= \int_0^{\infty} 1 \cdot \left(1-2x + \frac{1}{2}x^2\right) e^{-x} dx = \int_0^{\infty} e^{-x} dx - 2 \int_0^{\infty} x e^{-x} dx + \frac{1}{2} \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx = \\ &= 1 - 2 \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot 2 = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \left\langle 1-x, 1-2x + \frac{1}{2}x^2 \right\rangle &= \int_0^{\infty} (1-x) \cdot \left(1-2x + \frac{1}{2}x^2\right) e^{-x} dx = \\ &= \int_0^{\infty} e^{-x} dx - 3 \int_0^{\infty} x e^{-x} dx + 2 \frac{1}{2} \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx - \frac{1}{2} \int_0^{\infty} x^3 e^{-x} dx = 1 - 3 \cdot 1 + 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot 2 - \frac{1}{2} \cdot 6 = 0 \end{aligned}$$

והם אכן אורתוגונאליים. נבדוק אורתונורמליות:

$$\|1\|^2 = \langle 1, 1 \rangle = \int_0^{\infty} 1 \cdot 1 \cdot e^{-x} dx = \int_0^{\infty} e^{-x} dx = 1$$

$$\|1-x\|^2 = \langle 1-x, 1-x \rangle = \int_0^{\infty} (1-x) \cdot (1-x) e^{-x} dx =$$

$$\int_0^{\infty} e^{-x} dx - 2 \int_0^{\infty} x e^{-x} dx + \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx = 1 - 2 \cdot 1 + 2 = 1$$

$$\left\| 1-2x + \frac{1}{2}x^2 \right\|^2 = \left\langle 1-2x + \frac{1}{2}x^2, 1-2x + \frac{1}{2}x^2 \right\rangle = \int_0^{\infty} \left(1-2x + \frac{1}{2}x^2\right) \cdot \left(1-2x + \frac{1}{2}x^2\right) e^{-x} dx =$$

$$\begin{aligned} &= \int_0^{\infty} e^{-x} dx - 4 \int_0^{\infty} x e^{-x} dx + 5 \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx - 2 \int_0^{\infty} x^3 e^{-x} dx + \frac{1}{4} \int_0^{\infty} x^4 e^{-x} dx = \\ &1 - 4 \cdot 1 + 5 \cdot 2 - 2 \cdot 6 + \frac{1}{4} \cdot 24 = 1 \end{aligned}$$

הנורמה של כל פולינום שווה ל-1, ולכן הם אורתונורמליים.